

NOTAT

25. november 2010

J.nr. 2010-0017997

1. kontor/LPO/MAK

Resumé af og kommentarer til høringssvar vedrørende forslag til lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats (Prisloft på 6 ugers selvvalgt uddannelse)

Indledning

Udkast til lovforslag om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats (Prisloft på 6 ugers selvvalgt uddannelse) blev sendt i høring til organisationer mv., den 17. november 2010 med frist til onsdag den 24. november 2010.

Der er modtaget høringssvar fra LO, DA og SALA, Lederne, KL, AC, ASE, Kristelig Fagbevægelse, Danske Handicaporganisationer (DH), Dansk Transport og Logistik (DTL), PROSA Forbundet af It-professionelle, Sundhedskartellet, Jobrådgivernes Brancheforening, Rådet for Socialt Udsatte, Ankestyrelsen, Datatilsynet, KTO og Rigsrevisionen.

De modtagne høringssvar vedlægges.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændringer i lovforslaget.

Resume og kommentarer

LO oplyser, at de betragter retten til 6 ugers selvvalgt uddannelse som en vigtig del af de uddannelsesmæssige perspektiver i en aktiv arbejdsmarkedspolitik. For de arbejdsløse, der ikke umiddelbart er uddannelsesmotiverede, kan fx et selvvalgt AMU-kursus være motivationsfaktoren for en uddannelsesplan. Mange helt traditionelle AMU-kurser vil blive for dyre i forhold til prisloftet, og det vil bl.a. betyde, at muligheden for at flytte sig fra ufaglært til faglært begrænses. De 4 store AMU-skoler vurderer, at det vil ramme ca. en tredjedel af selvvalgt-kursisterne. LO foreslår derfor, at AMU-kurser friholdes fra prisloftet.

Kommentar: Regeringen har indgået aftale med Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne om, at der indføres et prisloft på 6 ugers selvvalgt uddannelse på 140.000 kr. eksklusiv moms pr. årselev. Dette svarer til en kursuspris på 3.500 kr. pr. uge med uddannelse på fuld tid. Der vil fortsat være adgang til en bred vifte af uddannelser og kurser. Set ud fra den nuværende aktivitet, vil de ledige fortsat kunne benytte ca. 77 pct. af AMU-kurserne.

Jobcentrene vil fortsat kunne give de ledige tilbud om uddannelse, herunder samtlige AMU-kurser, som led i den ordinære beskæftigelsesindsats, hvis jobcenteret finder, at det er den hurtigste vej i job.

LO opfordrer Beskæftigelsesministeriet til at fremlægge de beregninger og forudsætninger, der ligger til grund for forslaget, således at der gives indsigt i forslagets konsekvenser for de ledige.

Kommentar: De overordnede budgetteringsforudsætninger for ordningen vedrørende forsikrede lediges ret til seks ugers selvvalgt uddannelse fremgår af de økonomiske bemærkninger til lovforslaget og af det fremsatte ændringsforslag til finansloven for 2011.

DA og **SALA** tilkendegiver, at det er helt nødvendigt med en stram genopretningsplan, hvilket også finanslovsaftalen afspejler. Den konkrete udmøntning af prisloftet vurderes dog at være uhensigtsmæssig, fordi det er sat så lavt, at ledige ikke længere vil have mulighed for at deltage i de mest jobrettede uddannelser, herunder fx nødvendige certifikatkurser. Det bør fremgå af forslaget bemærkninger, at denne omkostning i stedet skal afholdes af arbejdsgiverne.

Det foreslås, at der i stedet for et prisloft udarbejdes en positivliste med kurser, som ledige kan deltage i som 6 ugers selvvalgt uddannelse.

Hvis et prisloft fastholdes, bør prisloftet fastsættes som et ugeloft uafhængigt af kursets varighed, og at retten til 6 uger kan forbruges på færre uger med en højere ugepris.

Kommentar: Det skal bemærkes, at arbejdsgiveres mulighed for at tilbyde de ansatte opkvalificering i form af nødvendige certifikatkurser ikke berøres af forslaget. Det samme gælder, hvis arbejdsgiverne tilbyder opkvalificering i forbindelse med ansættelse. Jobcentrene vil fortsat kunne give de ledige tilbud om uddannelse, herunder samtlige AMU-kurser, som led i den ordinære beskæftigelsesindsats, hvis jobcenteret finder, at det er den hurtigste vej i job.

Regeringen har indgået aftale med Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne om, at der indføres et prisloft på 6 ugers selvvalgt uddannelse på 140.000 kr. eksklusiv moms pr. årselev. Det fremgår af aftalen, at kursusrisen maksimalt må udgøre 3.500 kr. pr. uge med uddannelse på fuld tid.

Lederne frygter, at sparetendensen vil kunne svække ledige ledes muligheder for opkvalificering og hurtig tilbagevenden til arbejdsmarkedet, idet 6 ugers selvvalgt uddannelse vurderes at være den bedste mulighed for ledelsesmæssig opkvalificering.

Kommentar: Det vil fortsat være muligt for jobcentrene at give de ledige tilbud om uddannelse som led i den ordinære beskæftigelsesindsats, hvis jobcenteret finder, at det er den hurtigste vej i job.

KL stiller spørgsmålstejn ved, om prisloftet vil medføre den forventede besparelse på 389 mio. kr. KL tager forbehold for beskrivelserne af de økonomiske konsekvenser, da lovforslaget ikke indeholder detaljerede oplysninger om, hvordan tallet er fremkommet.

Kommentar: Hvad angår KL's kommentarer til L 71 om kommunernes medfinansiering af uddannelsesydelser henvises til høringsnotat til dette lovforslag. Med hensyn til KL forbehold overfor den forventede besparelse henvises til de overordnede budgetteringsforudsætninger for ordningen vedrørende forsikrede lediges ret

til seks ugers selvvalgt uddannelse som fremgår af de økonomiske bemærkninger til lovforslaget og af det fremsatte ændringsforslag til finansloven for 2011.

ASE har forståelse for ønsket om at sikre en fornuftig prisudvikling for kurser, der kan vælges inden for rammerne af retten til 6 ugers selvvalgt uddannelse, men har generelt betænkeligheder ved at lægge faste rammer for uddannelse og aktiviteter, der skal hjælpe de ledige tilbage til arbejdsmarkedet. ASE foreslår derfor, at akasserne, som led i deres opgave med at vurdere lediges muligheder på arbejdsmarkedet, gives adgang til at dispensere fra beløbsgrænsen.

AC foreslår, at den tekniske udmøntning af loven udformes således, at den enkelte ledige i det samlede ledighedsforløb kan få finansieret kursusaktiviteter op til en samlet beløbsramme på 140.000 kr. Færre vil derved blive afskåret fra at tage fx certificeringskurser på det tekniske område.

PROSA mener, at retten til 6 ugers selvvalgt uddannelse er den eneste reelle mulighed for it-faglig opkvalificering. Indførelse af prisloftet indebærer, at relevante kurser ikke længere vil kunne vælges, da prisen ligger over det fastsatte loft. Det foreslås derfor, at der differentieres mellem uddannelsesstyper, da nogle uddannelser naturligt er dyrere at gennemføre end andre. Subsidiært bør prisloftet fastsættes til et samlet beløb uanset kursets varighed, så dyrere kurser af kortere varighed fortsat kan tages som selvvalgt uddannelse.

Kommentar til ASE, AC og PROSA: Regeringen har indgået aftale med Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne om, at der indføres et prisloft på 6 ugers selvvalgt uddannelse på 140.000 kr. eksklusiv moms pr. årselev. Dette svarer til en kursusrpris på 3.500 kr. pr. uge med uddannelse på fuld tid. Set ud fra den nuværende aktivitet, vil de ledige fortsat kunne benytte ca. 77 pct. af AMU-kurserne. Jobcentre vil fortsat have mulighed for at give uddannelse som tilbud, hvis det vurderes, at det er den korteste vej i job.

ASE finder det uheldigt, hvis lovændringen – som ventet – medfører nedgang i uddannelsesaktiviteterne for ledige.

DTL konstaterer med beklagelse, at der som følge af finanslovsaftalen for 2011 foreslås et prisloft, idet det efter DTL's mening vil have vidtrækkende konsekvenser for godstransportbranchen og lediges muligheder for opkvalificering. Transportkurser som fx stort kørekort ligger over prisloftet, og det vil ramme de mange ledige, der gør brug af deres ret til selvvalgt uddannelse til at tage kørekort til lastbil. Hertil kommer konsekvenser i forhold til nyledige chaufførers muligheder for opkvalificering.

DTL er uenig i, at forslaget ikke vil medføre økonomiske konsekvenser for erhvervslivet, idet der på sigt vil blive mangel på chauffører. Det frygtes, at prisloftet fører til, at branchen bliver et flaskehalsområde.

DTL mener, at prisloftet vil få konsekvenser for integrationsprojektet "Tag plads i førerhuset", hvor man i samarbejde med jobcentre skal få flere indvandrere ind i

branchen. DTL foreslår, at det skal være muligt at få kurser over prisloftet, såfremt det indgår i en jobplan.

Kommentar til ASE og DTL: Der vil fortsat være adgang til en bred vifte af uddannelser og kurser. Set ud fra den nuværende aktivitet, vil de ledige fortsat kunne benytte ca. 77 pct. af AMU-kurserne. Jobcentrene vil fortsat kunne give de ledige tilbud om uddannelse, herunder samtlige AMU-kurser, som led i den ordinære beskæftigelsesindsats, hvor jobcenteret finder at det er den hurtigste vej i job.

Det skal i øvrigt bemærkes, at 6 ugers selvvalgt uddannelse er en ret den ledige har, som bevilges af a-kasserne og ikke indgår i de lediges jobplaner.

DH er bekymrede ved udsigten til, at uddannelse nedprioriteres, idet det kan være vejen ud af ledighed – særligt for personer med handicap og evt. nedsat erhvervs-evne. DH mener, at selvvalgt uddannelse anvendes i alt for ringe grad over for ledighedsydelsesmodtager. DH er bekymrede for, at prisloftet vil stå i vejen for det fokus, der skal sikre, at langt flere får tilbuddet om uddannelse. Prisudviklingen i 6 ugers selvvalgt uddannelse bør følges tæt, så Beskæftigelsesministeriet kan vurdere, om der sker et fald i priserne, eller om loftet reelt medfører et markant fald i antallet af ledige, herunder ledighedsydelsesmodtager, der benytter retten til selvvalgt uddannelse.

Kommentar: Selvvalgt uddannelse er en mulighed borgeren har til selv at vælge at tage en uddannelse. Retten til selvvalgt uddannelse fremgår bl.a. af Det Centrale Handicapråds pjece "Fleksjob", som er meget anvendt som information til (kom-mende) fleksjobvisiterede.

Retten til selvvalgt uddannelse indebærer, at borgeren har ret til at vælge en ud-dannelse, uanset om kommunen vurderer, at det vil forbedre den pågældendes mu-lighed for beskæftigelse eller ej. Kommunens fokus bør imidlertid være rettet mod tilbud, der kan forbedre mulighederne for beskæftigelse, og hvis kommunen finder fx et uddannelsesstilbud relevant, vil dette kunne gives som tilbud uden at anvende reglerne om selvvalgt uddannelse.

Arbejdsmarkedsstyrelsen's datagrundlag er som udgangspunkt baseret på forsør-gelsesgrundlaget, og da ledighedsydelsesmodtagere ikke skifter forsørgelse under selvvalgt udannelse - til forskel fra forsikrede ledige, som modtager uddannelses-ydelse - er det ikke umiddelbart muligt at registrere brugen af selvvalgt uddannelse for denne gruppe. Muligheden for at kunne trække sådanne oplysninger vil således kræve yderligere registrering af oplysninger, og dermed øge kommuner-nes administrative opgaver i forbindelse med registreringen.

Jobrådgivernes Brancheforening anerkender begrundelsen for forslaget, men fo-reslår, at det præciseres, at 6 ugers selvvalgt uddannelse skal have et virksomheds-rettet sigte. I forlængelse heraf foreslås det, at jobcentrene, der allerede i dag afhol-der udgiften til selvvalgt uddannelse, bemyndiges til at bevilge og godkende den selvvalgte uddannelse.

Det foreslås yderligere, at det præciseres, hvilke konsekvenser forslaget har for jobcentrenes aftaler med private aktører, hvor de private aktører pålægges ansvaret for at finansiere de lediges uddannelsesforløb.

Kommentar: Regeringen har indgået aftale med Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne om, at der indføres et prisloft på 6 ugers selvvalgt uddannelse på 140.000 kr. eksklusiv moms pr. årselev. Dette svarer til en kursuspris på 3.500 kr. pr. uge med uddannelse på fuld tid. Set ud fra den nuværende aktivitet, vil de ledige fortsat kunne benytte ca. 77 pct. af AMU-kurserne. Jobcentrene vil fortsat have mulighed for at give uddannelse som tilbud, hvis det vurderes, at det er den korteste vej i job. Forslaget ændrer ikke ved, at administrationen af ordningen varetages af a-kasserne, mens jobcentrene afholder betalingen. I den sammenhæng skal det bemærkes, at forslaget ikke vedrører jobcentrenes aftaler med private aktører.

Datatilsynet forudsætter, at persondatalovens bestemmelser vil blive iagttaget i forbindelse med en eventuel behandling af personoplysninger, hvorfor lovforslaget ikke giver tilsynet anledning til bemærkninger.

Kristelig Fagbevægelse, KTO, Ankestyrelsen, Sundhedskartellet, Rådet for Socialt udsatte og Rigsrevisionen har ingen bemærkninger til lovforslaget.